

Oslo kommune
Byrådsavdeling for barn og utdanning

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Deres ref:
200607592

Vår ref (saksnr):
200700071-5

Saksbeh:
K. Bagøien

Dato: 25.01.2007

Arkivkode:
400

**FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG FRISKOLELOVEN -
HØRING**

Oslo kommune som høringsinstans har den 6. januar d.å. fått tilgang til Kunnskapsdepartementets brev av 17. november 2006 til høringsinstansene med forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven. Dette brev er ikke registrert mottatt av kommunen. På denne bakgrunn har departementet gitt Oslo kommune utsettelse av høringsfristen til 24. januar 2007.

Oslo kommunes høringsuttalelse i ovennevnte sak følger vedlagt.

Hilsen

Monica Kastet
spesialrådgiver

Kaare Bagøien
rådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg

Byrådsavdeling for barn og
utdanning

Postadresse:

Rådhuset, 0037 Oslo

E-post: postmottak@byr.oslo.kommune.no

Oslo kommune
Byrådsavdeling for barn og utdanning

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 7/2007

Vedtaksdato: 25.01.2007

Vår ref. (saksnr.): 200700071-3

Arkivkode: 400

**FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG FRISKOLELOVEN –
HØRING**

Saksfremstilling:

Oslo kommune har den 6. januar d.å. fått tilgang til brev av 17. november 2006 med forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven. Brevet til høringsinstansene er ikke registrert mottatt av kommunen. På denne bakgrunn har Kunnskapsdepartementet gitt Oslo kommune utsettelse med høringsfristen til 24. januar 2007.

Departementets forslag til lovendringer innebærer en lovfesting av skoleeiers ansvar for at elevene i videregående skole får de nødvendige trykte og digitale læremidler samt digitalt utstyr.

Gratis videregående opplæring i skole og bedrift er hovedregelen i dagens lovgivning. Dette innebærer at fylkeskommunen ikke kan kreve at elever, lærlinger, lærkandidater eller voksne skal dekke utgifter knyttet til opplæringen. Fylkeskommunen kan imidlertid pålegge dem å holde seg med undervisningsmateriell og utstyr til eget bruk som er nødvendig i opplæringen. Dette er regulert i opplæringslovens §§ 3-1 siste ledd og 4A-3 fjerde ledd. Unntaksbestemmelsen innebærer at fylkeskommunen kan pålegge disse gruppene å dekke utgifter til f.eks. lærebøker, kladdebøker og lommekalkulator. Fylkeskommunen kan også ta seg betalt for kopiert undervisningsmateriell.

Om departementets forslag

Departementet foreslår i høringsbrevet at opplæringsloven § 3-1 siste ledd endres til:

"Opplæringa i offentlig videregående skole eller i lærebedrift er gratis. Fylkeskommunen har ansvaret for å halde elevane med nødvendige trykte og digitale læremidlar samt digitalt utstyr. Elevane kan ikkje påleggjast å dekkja nokon del av ugiftene til dette. Fylkeskommunen kan påleggje elevane, lærlingane og lærkandidatane å halde seg med anna individuelt utstyr som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha. Departementet kan gi nærmare forskrifter."

Tilsvarende endring foreslås i opplæringsloven § 4A-3 fjerde ledd, noe som medfører at også voksne elever i videregående opplæring får rett til gratis trykte og digitale læremidler samt digitalt utstyr.

Departementet foreslår også tilsvarende endring i friskoleloven ved at § 6–2 siste ledd gis følgende ordlyd :

"Vidaregåande skolar kan ikkje krevje noko form for betaling for opplæringa frå elevar eller foreldre utover det som følgjer av denne føresegna. Skolen har ansvaret for å halde elevane med nødvendige trykte og digitale læremidlar samt digitalt utstyr samt nødvendige pc-ar. Elevane kan ikkje påleggjast å dekkja nokon del av ugiftene til dette. Skolen kan påleggje elevane å halde seg med anna individuelt utstyr som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha. Departementet kan gi nærmare forskrifter."

I høringsbrevet er det bl.a. vist til følgende sitat fra St.prp. nr. 1 (2006-2007):

"Regjeringa vil innføre gratis læremiddel for elevar i vidaregåande opplæring. Regjeringa har lagt vekt på å finne ei ordning som i best mogleg grad stimulerer til utviklingsorienterte og kvalitetsmedvitne skoleeigarar og skolar.

(...) Frå hausten 2007 blir det innført ei todelt ordning der fylkeskommunen får ansvar for at elevane får nødvendige trykte og digitale læremiddel. I tillegg får elevane eit ikkje-behovsprøvd stipend gjennom Lånekassen som skal vere med og dekkje utgifter elevane har til andre læremiddel og nødvendig individuelt utstyr."

Om økonomiske betingelser

I statsbudsjettet for 2007 er det lagt inn kompensasjon til fylkeskommunen for økte utgifter til læremidler og administrasjon som følge av ansvaret for å holde elevene i videregående opplæring med nødvendige trykte og digitale læremidler. Kompensasjonen for administrative merkostnader inkluderer også fylkeskommunenes merarbeid knyttet til ny stipendordning gjennom Lånekassen.

Det er ikke lagt inn ekstra midler til bærbare pc-er i forbindelse med at skoleeier får ansvaret for å holde elevene i videregående opplæring med nødvendige trykte og digitale læremidler. Departementet legger til grunn at utgifter til pc, stasjonær eller bærbar, i sin helhet skal dekkes av fylkeskommunene og friskolene. Dette innebærer at skoleeier ikke lenger under noen omstendighet kan kreve at elevene selv må holde seg med bærbar pc, og det vil heller ikke bli anledning for skoleeier til å kreve delfinansiering. Hvis skoleeier velger å organisere opplæringen på en slik måte at elevene må ha bærbar pc, forutsetter departementet at skoleeier vil ha mindre utgifter til andre læremidler og til stasjonære pc-er.

Det ikke-behovsprøvede stipendet skal bidra til å dekke utgifter elevene har til "andre læremiddel og nødvendig individuelt utstyr". Med dette menes bl.a. kladdebøker, lommekalkulator, bekledning i yrkesfag o.l

Vedtakskompetanse:

Byråd for barn og utdanning avgir høringsuttalelse i foreliggende sak i hht. delegert fullmakt, jfr. bystyrets vedtak av 30. mai 2001, sak 218, og byrådets vedtak av 3. juli 2001, sak 1360, om behandling av høringsuttalelser i Oslo kommune.

Vedtak:

Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementets forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven:

Oslo kommune støtter statens forslag om at elever skal få gratis læremidler under videregående opplæring - under forutsetning av at det blir tilført tilstrekkelige midler, slik at ordningen lar seg gjennomføre uten tunge økonomiske forpliktelser for fylkeskommunen.

Oslo kommune gir sin tilslutning til forslaget om at fylkeskommunen skal ha ansvaret for å holde elevene i videregående opplæring med nødvendige trykte og digitale læremidler. Oslo kommune forutsetter at fylkeskommunenes økte utgifter til disse formål samt vedlikehold og oppdatering av nye læremidler kompenseres over statsbudsjett også fra 2010.

Oslo kommune kan imidlertid ikke slutte seg til formuleringen "samt digitalt utstyr", som inngår både i § 3-1 siste ledd og § 4A-3 fjerde ledd i departementets forslag til ny ordlyd i opplæringsloven. Etter kommunens syn bør "samt digitalt utstyr" utgå. "Digitalt utstyr" antas å innbefatte bærbare pc-er og bør omfattes av bestemmelsen om "anna individuelt utstyr", jf. foreslått § 3-1 siste ledd, nest siste punktum:

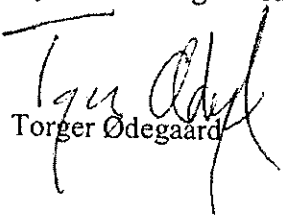
" Fylkeskommunen kan pålegge elevane, lærlingane og lærekandidatane å halde seg med anna individuelt utstyr som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha".

Oslo kommune ser det som avgjørende at elevenes utgifter til digitalt utstyr skal kunne finansieres eller delfinansieres ved hjelp av det ikke-behovsprøvde stipendiet omtalt i St.prp. nr. 1 (2006-2007).

Kommunen har i tidligere høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementet argumentert for at det ikke-behovsprøvde stipendiet fra Lånekassen bør økes, slik at elever i videregående opplæring kan eie sin egen bærbare pc. Stadig flere elever har sine egne bærbare pc-er ved oppstart av videregående opplæring. Med egne maskiner vil alle elever få tilstrekkelig tilgang til den digitale hverdag - også i hjemmet - og de sosiale ulikheter innenfor disse områder vil reduseres. Departementets målsetting vil imidlertid medføre utgifter til opprustning av infrastruktur i de videregående skolene. Det forutsettes at staten bidrar til finansieringen av dette.

Forslag om at det ikke-behovsprøvde stipendiet må økes er også fremmet i kommunens hørings svar til "Tildeling av utdanningsstøtte for skoleåret 2007-2008". For Oslo kommunes vedkommende kreves ca. 30 mill. i økning for at hver elev skal kunne få sin egen bærbare pc. Digitalt utstyr må kunne betraktes som "andre læremiddel og nødvendig utstyr" på lik linje med lommekalkulator, noe Oslo kommune har forutsatt i høringen om "Tildeling av utdanningsstøtte for skoleåret 2007-2008".

Byrådsavdeling for barn og utdanning

Torger Ødegaard

Trykte vedlegg:

1. Brev fra Kunnskapsdepartementet av 17. november 2006
2. Høringsnotat
3. Brev fra Utdanningsetaten av 17. januar 2007